

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 1/2544
วันพฤหัสบดีที่ 29 มีนาคม 2544 เวลา 15.00 น.
ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 2

กรรมการผู้มาประชุม

1. นายสนิท ขลิบทอง	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
2. นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
3. นายวรารักษ์ ชันสามารถ	ที่ปรึกษากฎหมาย (แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
4. นางสาวปรียา อำพรสุด	ผู้อำนวยการส่วนนโยบายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
5. นายเรืองศักดิ์ โหมะครรชิต	ผู้ตรวจการอุตสาหกรรม (แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
6. นายเชวงศักดิ์ ชัดติยะสูงศักดิ์	นิติกร 7 (แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
7.นางปาริฉัตร สุขโต	ผู้เชี่ยวชาญวิชาชีพเฉพาะด้านเทคโนโลยีการปศุสัตว์ (แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
8. นายทวีชัย เสนีย์ศรีสันต์	ผู้อำนวยการส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ (แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ
9. นายถาวร ทองย้อย	นิติกร 8 ว. (แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ

10. นางวัลภา	อังศิริจินดา	เศรษฐกิจ 8 ว. (แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ
11. นายธงชาติ	รักษากุล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
12. นางกานดา	ผลวัฒน์สุข	นักวิชาการสหกรณ์ 8 ว. (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
13. นางสาวนีย์	วรพาณิชย์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 (แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
14. นายสุพนัส	ผิวทองงาม	หัวหน้าฝ่ายการสาธารณะ (แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
15. นางอัจฉราวรรณ	มณีชัย	นักวิชาการพัฒนาชุมชน 8 ว. (แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
16. นายกมลลาสน์	หรรษ์พัฒน	ผู้อำนวยการสำนักบริหารและส่งเสริมการรังวัด (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
17. นายมานิช	แก่นอินทร์	เจ้าหน้าที่บริหารงานประชาสัมพันธ์ 7 (แทนอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์)	กรรมการ
18. นายสมมาตร	อัคพิบุตร	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
19. นายสุรินทร์	หามนตรี	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านติดตามและ ประเมินผลการใช้ที่พัสดุ (แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
20. นางศุภาภรณ์	ถาปนศิริ	ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนที่ดิน (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
21. นายปราโมทย์	น้อยใจบุญ	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกร แห่งประเทศไทย	กรรมการ

22. นายยุกติ	สาริกะภูติ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
23. นางศุภศิริ	โพธิ์แมนกุล	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
24. นายเฉลิม	วงศ์อนันต์	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
25. นายสำรวย	มีสมชัย	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
26. นายไพศาล	กุลย์รัตน์	เลขาธิการ ส.ป.ก.	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. อธิบดีกรมบัญชีกลาง			ติดตามการ
2. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ			ติดตามการ
3. ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย			
4. นายชัยวัฒน์	วงศ์วัฒนศานต์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ติดตามการ
5. นายเล็ก	กุดวงศ์แก้ว	ผู้แทนเกษตรกร	
6. นายปรีชา	ทองอุ	ผู้แทนเกษตรกร	
7. นายภาณุ	พิทักษ์เผ่า	ผู้แทนเกษตรกร	

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายธงไชย	เพชรรัตน์	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. นายวีระพันธุ์	ศรีบุญลือ	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
3. นายฉันทลักษณ์	บุศยอังกูร	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
4. นายวิรัช	ชีพสมทรง	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
5. นายสมศักดิ์	โกสุมพัฒนะ	ผู้อำนวยการกองบริการกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
6. นายกันศิษฐ์	มะกรพัฒนะ	ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน
7. นายไพโรจน์	โลกนิยม	ผู้อำนวยการกองนิติการ
8. นายดุขฎิ	คันฉาย	ผู้อำนวยการกองคลัง
9. นายกิตติ	จักรุรักษ์	เลขานุการกรม

10. นายมาโนชญ์	ควรวากุล	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
11. นางวิภาภรณ์	ทิพยานนท์	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน
12. นายก่อกิจ	สุทธนารักษ์	ปฏิบัติที่ดินจังหวัดขอนแก่น
13. นายเทพฤทธิ์	อนุพันธ์	ปฏิบัติที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี
14. นายกันต์	คำหมู่	ปฏิบัติที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์
15. นางสาวธารทิพย์	ศรีผ่อง	คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
16. นายนิพนธ์	ชนมนัส	ประจำห้องรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
17. นายทรงพล	ศรีสมุทร	เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้
18. นายนิพนธ์	โพธิ์พิทักษ์	เจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
19. นายวิรัตน์	พูนทรัพย์	เจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
20. นางสาวอารยา	บุญจริง	เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร
21. นางสาวครสวรรณ	ธรรมธิวัฒน์	เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์
22. นายประจักษ์	นะวงศ์	เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย
23. นายอภิชาติ	สุรินทร์คำ	เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณี
24. นายสัจจาวัชร	นาคเนียม	เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณี
25. นางสาวปิยภัตร์	เรืองจันทร์	เจ้าหน้าที่กองเกษตรสารนิเทศ
26. นางวรัมพร	นิลสลับ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
27. นางผกาเพ็ญ	ศุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
28. นางวรวัลย์	ไตนิชย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
29. นางศรีประไพ	เลิศวิริยจิตต์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
30. นายสมพร	ภูพัฒน์วิบูลย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
31. นายประคอง	เอี่ยมสำอางค์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
32. นายบุญรอด	ลีละยูวะ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
33. นางสาวเมตตา	ทวีคุณ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
34. นายปรีชา	ลิมถวิล	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

35. นายกระแสน	จันทรังษี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
36. นายบุญยิ่ง	วันยิ่ง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
37. นายปฎิคม	ฟุ้งเกียรติ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
38. นางสาววรสุตา	รอดเอี่ยม	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
39. นางสาวสุธารัตน์	เรืองมาก	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
40. นางสาวพรนิภา	ประสมสิทธิ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
41. นายศักดิ์ดา	คมคาย	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
42. นางสาวจันทนา	อัครการคำ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
43. นางสุตารา	ดิษฐากรณ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
44. นางสาวสุรีย์	สุวรรณานุช	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
45. นางสาวณัฐโสภิต	เจนวิทย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
46. นายพิชัย	สกุลซิ้ม	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
47. นายไพบูลย์	พุดมภาค	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
48. นายบพิตร	อมรภิบาล	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
49. นายวีรบุล	สุวรรณประไพ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
50. นางนภาพรณ	ชีวันวัฒนานนท์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
51. นางสาวบุญล้อม	ภูขำนิ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
52. นายกัมปนาท	สุวรรณเศรษฐี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
53. นางสาวพิมพ์พรณ	อนันตเสรี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
54. นายสุรทินก	สิงห์ขจิต	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
55. นางสาวพจนา	เจิงกลินจันทร์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
56. นายสุทิน	บุญก่อสร้าง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
57. นายศรีโรจน์	จิรวัดณ์จรรยา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
58. นางสาววิตรี	ชวนิตย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
59. นางอรวินท์	เลาหะนันท์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
60. นางมะลิวัลย์	ไกรสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

61. นายสามารถ	จุลศรี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
62. นางสาววันดี	สุทธาธาร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

เริ่มประชุมเวลา 15.00 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานได้แจ้งว่า ตามที่ได้รับมอบหมายให้กำกับและดูแลงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ได้เข้าร่วมประชุม และเห็นว่าองค์ประกอบของที่ประชุมซึ่งมีทั้งภาคราชการ ตัวแทนเกษตรกร และจากหน่วยงานต่าง ๆ จึงขอเรียนว่าถ้ากรรมการท่านใดมีความเห็นเกี่ยวกับงานปฏิรูปที่ดินก็ขอให้เสนอได้เต็มที่เพื่อให้บังเกิดผลที่ดีสำหรับการทำงาน และนอกจากนี้ขอฝากเลขาธิการ ส.ป.ก. เพื่อรับผิดชอบเป็นนโยบายว่ามีความประสงค์ที่จะให้มองงานปฏิรูปที่ดินที่อยากให้เกิดขึ้นในเขตปฏิรูปที่ดินเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. ทำอย่างไรให้พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่า มีความหมาย และเป็นที่ดินที่มีประโยชน์ เป็นความหวังของพี่น้องเกษตรกร และเป็นที่พึ่งพาของเกษตรกรอย่างยั่งยืนในอนาคต

2. ทำอย่างไรให้พี่น้องเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีอนาคตที่ดี มีรายได้ มีความภาคภูมิใจที่ได้อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งในส่วนนี้จะนำไปสู่การพัฒนาคน การพัฒนาทรัพยากรให้เจริญรุ่งเรือง และจะนำไปสู่ความหวังที่จะพัฒนาแผ่นดินให้มีคุณค่าได้

3. ส.ป.ก. จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขการทำงานเพื่อนำไปสู่ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น โดยต้องร่วมกันคิดร่วมกันทำ สิ่งใดที่ทำได้อยู่แล้วก็ต้องสานต่อดำเนินการต่อไป แต่สิ่งใดที่จะต้องเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมของสถานการณ์ก็ต้องดำเนินการ

ทั้ง 3 ส่วน ส.ป.ก. จะต้องดำเนินการเพื่อทำให้สำเร็จ แต่อย่างไรก็ตามขึ้นอยู่กับคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินฯ นี้ ที่จะต้องช่วยสานต่อภารกิจให้สำเร็จลุล่วงโดยการวางนโยบาย การกำกับทิศทางการทำงาน การแสดงความคิดเห็นที่มีประโยชน์เพื่อให้ ส.ป.ก. ดำเนินงานอย่างมั่นคงเพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงขอฝากกรรมการทุกท่านด้วย ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การประชุมที่ดีในแต่ละเรื่อง

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 2/2543 วันที่ 22 มิถุนายน 2543

ตามที่ ส.ป.ก. ได้จัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 2/2543 วันที่ 22 มิถุนายน 2543 ให้กรรมการพิจารณาและให้การรับรองตามหนังสือ ที่ กษ 1201/ว.721 ลงวันที่ 11 กันยายน 2543 โดยขอให้แจ้งผลการพิจารณาให้ ส.ป.ก. ทราบภายในวันที่ 20 กันยายน 2543 ซึ่งหากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ส.ป.ก. จำเป็นต้องถือว่ากรรมการได้ให้การรับรองรายงาน ผลปรากฏว่าไม่มีกรรมการท้วงติงขอแก้ไขรายงานการประชุมดังกล่าว จึงถือว่ากรรมการได้ให้การรับรองรายงานครั้งดังกล่าวแล้ว

มติคณะกรรมการ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ 3.1 ขออนุมัติแผนงานปฏิรูปที่ดินประจำปีงบประมาณ 2544

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2544 ภายใต้แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร รวมทั้งสิ้น 2,054.40 ล้านบาท ประกอบด้วย งาน/โครงการ จำนวน 3 งาน 3 โครงการ ดังนี้

1. งานบริหารทั่วไป	621.18	ล้านบาท
2. งานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในเขตปฏิรูปที่ดิน	403.23	ล้านบาท
3. งานปฏิรูปที่ดิน	187.96	ล้านบาท
4. โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาการปลูก ยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.32	ล้านบาท
5. โครงการเงินกู้ OECF เพื่อฟื้นฟู สภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมในเขต ปฏิรูปที่ดิน	17.48	ล้านบาท
6. โครงการถ่ายโอนกิจกรรมเกี่ยวกับ การพัฒนาแหล่งน้ำและทางในชนบท ให้แก่ท้องถิ่น	822.23	ล้านบาท

ส.ป.ก. ได้จัดทำแผนงานปฏิรูปที่ดินประจำปีงบประมาณ 2544 โดยกำหนดเป้าหมายของกิจกรรมต่าง ๆ ตามภารกิจที่รับผิดชอบภายใต้วงเงินงบประมาณที่ได้รับ และสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีกิจกรรมสำคัญดังนี้

1. การจัดที่ดิน ดำเนินการสำรวจรังวัดการถือครองที่ดิน 400,000 ไร่ สอบสวนสิทธิ 100,000 ราย มอบเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ให้แก่เกษตรกร 220,000 ฉบับ และจัดทำขอบเขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้ชัดเจน 6.00 ล้านไร่

2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน ประกอบด้วยกิจกรรมที่ ส.ป.ก. ดำเนินการเอง และกิจกรรมที่ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

2.1 ส.ป.ก.ดำเนินการเอง ได้แก่ การก่อสร้างถนนลาดยาง 35.82 กม. การปรับปรุงซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม 1,988.304 กม. และการขุดสระน้ำเพื่อการเกษตรขนาดเล็ก 3,800 สระ

2.2 ถ่ายโอนงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การก่อสร้างถนนลูกรัง 515.505 กม. ก่อสร้างแหล่งน้ำ 1,995 แห่ง ปรับปรุงแหล่งน้ำ 151 แห่ง และขุดสระน้ำเพื่อการเกษตรขนาดเล็ก 21,200 สระ

3. การอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้เป็นไปตามมติ คปก. ครั้งที่ 4/2538 วันที่ 1 กันยายน 2538 ให้ ส.ป.ก. สนับสนุนให้เกษตรกรปลูกไม้ผล และ/หรือไม้ยืนต้น อย่างน้อยร้อยละ 20 ของเนื้อที่ที่ได้รับ ส.ป.ก. จึงกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นประเภทไม้ผล / ไม้โตเร็ว / ไม้เศรษฐกิจ ปี 2544 ไว้ 40,000 ไร่

4. พัฒนาการเกษตรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยเน้นการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ได้กำหนดเป้าหมายฝึกอบรมเกษตรกรและสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน 2,603 ราย และสนับสนุนสินเชื่อจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จำนวน 487.00 ล้านบาท

ประเด็นที่เสนอขอ

1. โดยที่การอนุมัติแผนการดำเนินงานเป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มาตรา 19 (4) ส.ป.ก. จึงใคร่ขออนุมัติแผนงานปฏิรูปที่ดินประจำปีงบประมาณ 2544 ตามที่เสนอในเอกสารประกอบการประชุม

2. ขออนุมัติหลักการให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจปรับรายละเอียดแผนงานได้ตามความจำเป็นในการปฏิบัติงานระหว่างปีงบประมาณ

มติคณะกรรมการ คณะกรรมการเห็นว่า โดยที่ระยะเวลาล่วงมานานพอสมควรแล้ว และ ส.ป.ก. ได้มีการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนงานไปบ้างแล้ว ดังนั้น จึงมีมติ

1. อนุมัติแผนงานปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2544 ตามรายละเอียดที่เสนอในการประชุม โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2544 ทั้งนี้ โดยมีข้อสังเกตว่าให้ ส.ป.ก. ดำเนินการประเมินผลงานที่ได้ดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ว่ามีผลงานก้าวหน้าอย่างไร โดยเปรียบเทียบกับแผนงานที่ได้อนุมัติในครั้งนี่ว่ามีอะไรบ้างที่เป็นปัญหาและอุปสรรค และต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร นำเสนอ คปก. เพื่อทราบต่อไป

2. ขออนุมัติหลักการให้ ลธก. ส.ป.ก. มีอำนาจปรับรายละเอียดของแผนงานปฏิรูปที่ดินฯ ปีงบประมาณ 2544 ได้ตามความจำเป็นในการปฏิบัติงานระหว่างปีงบประมาณ แต่ทั้งนี้เมื่อได้มีการปรับแผนงานในส่วนใดให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบด้วย

3. สำหรับพื้นที่ของรัฐที่ดำเนินการหากมีปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบสภาพป่าก็ให้ ส.ป.ก. และกรมป่าไม้เร่งรัดประสานงานเพื่อดำเนินการต่อไป

นโยบายการปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2544

ส่วนที่ 1 นโยบายด้านการจัดที่ดิน

- 1.1 เร่งรัดดำเนินการประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน ในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้รับมาดำเนินการ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว
- 1.2 เร่งรัดจัดทำขอบเขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้ชัดเจน และปรับปรุงแผนที่ การถือครองที่ดินให้ได้มาตรฐาน
- 1.3 เร่งรัดดำเนินการตรวจสอบกันพื้นที่ป่าสงวนฯ กลับคืนกรมป่าไม้ ตามบันทึก ข้อตกลง ระหว่าง ส.ป.ก. กับกรมป่าไม้ วันที่ 14 กันยายน 2538 ให้บรรลु วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- 1.4 ปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดินให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดิน
- 1.5 เร่งรัดดำเนินการจัดที่ดินและให้กรรมสิทธิ์ในที่ดินของรัฐและเอกชน รวมทั้ง ดำเนินการจัดที่ดินในที่ดินแปลงใหญ่
- 1.6 ติดตามการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรอย่างทั่วถึง และบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด (LAND USE MANAGEMENT)
- 1.7 ให้มีการจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้เป็นไปตามระเบียบและข้อกำหนด
- 1.8 พัฒนาระบบสารสนเทศการปฏิรูปที่ดิน ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค ให้เกิดการ เชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างระบบฐานข้อมูลภูมิศาสตร์ ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

ส่วนที่ 2 นโยบายด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- 2.1 ให้ความสำคัญการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นภารกิจหลักที่ ส.ป.ก. ดำเนินการอยู่

ส่วนที่ 3 นโยบายด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดิน

- 3.1 ส่งเสริมเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้นในพื้นที่ที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดิน เพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อมรวมทั้งปลูกต้นไม้เป็นแนวระหว่างเขตปฏิรูปที่ดินและเขตอนุรักษ์
- 3.2 ดำเนินการโครงการพัฒนาการเกษตรเฉพาะพื้นที่ เพื่อการให้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ การเกษตรอุตสาหกรรม การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม และการประสานงานการพัฒนาการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน กับส่วนราชการอื่นๆ

ส่วนที่ 4 นโยบายด้านการพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- 4.1 ส่งเสริมการพัฒนาผู้นำเกษตรกรโดยการฝึกอบรมด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากร การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้นำ รวมทั้งส่งเสริมสิทธิและหน้าที่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 4.2 ส่งเสริมการพัฒนากลุ่มและองค์กรชุมชน โดยให้ความรู้ด้านการพัฒนาผู้นำกลุ่ม การบริหารจัดการเชิงธุรกิจเพื่อพัฒนาให้เป็นสถาบันเกษตรกรในรูปแบบ สหกรณ์ต่อไป
- 4.3 สนับสนุนสินเชื่อเพื่อการผลิต และการพัฒนาพื้นที่แก่เกษตรกร รวมทั้งสินเชื่อเพื่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน
- 4.4 ประสานงานส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง พัฒนาอาชีพของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินทั้งในและนอกการเกษตร เพื่อให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตและการฝึกอบรมความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้มีความมั่นคง

ส่วนที่ 5 นโยบายด้านอื่นๆ

- 5.1 สนับสนุนงาน / โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 5.2 ประชาสัมพันธ์งานปฏิรูปที่ดินแก่เกษตรกรและบุคคลทั่วไป
- 5.3 พัฒนาความสามัคคีของข้าราชการ

เป้าหมายการปฏิรูปที่ดินปีงบประมาณ 2544

การปฏิรูปที่ดินในปีงบประมาณ 2544 ประกอบด้วยกิจกรรมหลักที่สำคัญ 5 กลุ่มกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมจัดที่ดิน กิจกรรมพัฒนาขั้นพื้นฐาน กิจกรรมการอนุรักษ์ และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดิน กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และมีกิจกรรมในลักษณะงาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่ โดยมีเป้าหมายสำคัญ ดังนี้

1. กิจกรรมจัดที่ดิน

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	หมายเหตุ
1. สำรวจพื้นที่และจัดทำรายละเอียด ขออนุมัติ คปก. เพื่อประกาศเขต ปฏิรูปที่ดินและขยายเขตดำเนินการ ปฏิรูปที่ดิน	พื้นที่	30	
2. ทำแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	2,000,000	
3. สำรวจหมุดหลักฐานแผนที่ด้วย ด้วยเครื่อง GPS	ไร่	6,000,000	
4. สำรวจวางโครงหมุดหลักฐาน แผนที่และปักหลักเขตโครงการ	ไร่	4,000,000	
5. สำรวจจุดบังคับภาพถ่ายทางอากาศ	ไร่	2,013,600	
6. สำรวจปรับปรุงระวางแผนที่	ไร่	2,000,000	
7. สำรวจรังวัดการถือครองที่ดิน ของรัฐ	ไร่	400,000	
8. สอบสวนสิทธิครอบครองที่ดิน เจรจากระจายสิทธิฯ	ราย	100,000	

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	หมายเหตุ
9. มอบเอกสาร ส.ป.ก.4-01 ให้ เกษตรกร	ฉบับ	220,000	
10. จัดซื้อที่ดินเอกชน	ไร่	8,000	ตามแผนงาน กองทุนฯ
11. จัดทำสัญญาเช่าที่ดินเอกชน	ไร่	34,865	
12. ดำรวจรังวัดเฉพาะราย	ไร่	650,000	
13. รวมแบ่งแยกโฉนด/น.ส.3 หรือ	ไร่	213,300	ตามแผนงาน กองทุนฯ
14. ติดตามการทำประ โยชน์ในที่ดิน ของเกษตรกร	ราย	9,118	

2. กิจกรรมพัฒนาขั้นพื้นฐาน

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	หมายเหตุ
1. ก่อสร้างเส้นทางคมนาคม พร้อมสะพานและอาคารระบายน้ำ			
1.1 ส.ป.ก. ดำเนินการเอง			
1.1.1) ถนนลาดยาง	กม.	35.820	
1.1.2) สะพาน คสล.	เมตร	50.00	
1.1.3) อาคารระบายน้ำ	แห่ง	5	
1.2 ถ่ายโอนงานให้แก่ท้องถิ่น			
1.2.1) ถนนลูกรังสายหลัก	กม.	324.957	
1.2.2) ถนนลูกรังสายซอย	กม.	190.548	

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	หมายเหตุ
1.2.3) สะพาน คสล.	เมตร	96	
1.2.4) อาคารระบายน้ำ	แห่ง	10	
2. ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม (ส.ป.ก. ดำเนินการเอง)	กม.	1,116.355	
3. ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม (ส.ป.ก. ดำเนินการเอง)	กม.	871.949	
4. ก่อสร้างแหล่งน้ำ			
4.1 ส.ป.ก. ดำเนินการเอง			
4.1.1 ขุดสระน้ำเพื่อการเกษตร ขนาดเล็ก (ขนาดความจุ 1,260 ลบ.ม.)	สระ	3,800	
4.2 ถ่ายโอนงานให้แก่ท้องถิ่น			
4.2.1 ขุดบ่อบาดาล	บ่อ	1,900	
4.2.2 ฝาย	แห่ง	2	
4.2.3 ขุดสระเก็บน้ำเพื่อ อุปโภคบริโภค	ถ้ำน ลบ.ม. (แห่ง)	1,488 (95)	
4.2.4 ขุดสระน้ำเพื่อการเกษตร ขนาดเล็ก (ขนาดความจุ 1,260 ลบ.ม.)	สระ	21,200	
๕) ปรับปรุงแหล่งน้ำ (ถ่ายโอนงานให้แก่ท้องถิ่น)			
5.1 ขุดลอกคลอง	ถ้ำน ลบ.ม. (แห่ง)	2,010 (98)	
5.1 ขุดลอกแหล่งน้ำ	ถ้ำน ลบ.ม. (แห่ง)	1,212 (53)	

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	หมายเหตุ
6. ตำรวจออกแบบ (ส.ป.ก. ดำเนินการเอง)			
6.1) ตำรวจออกแบบเพื่อก่อสร้าง เส้นทางคมนาคม	กม.	345.000	
6.2) ตำรวจออกแบบเพื่อก่อสร้างและ ปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และเพื่ออุปโภคบริโภค	แห่ง	61	

3. กิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดิน

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	หมายเหตุ
1. ส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้น			
- ไม้ผล	ไร่	30,000	
- ไม้โตเร็ว/ไม้เศรษฐกิจ	ไร่	10,000	
2. ผลิตและจัดหา			
- กิ่งพันธุ์ไม้ผล	ต้น	750,000	
- กล้าไม้โตเร็ว/ไม้เศรษฐกิจ	ต้น	1,000,000	

4. กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	หมายเหตุ
1. ฝึกอบรมเกษตรกร กรรมการ/ สมาชิกสหกรณ์การเกษตร ปทุมธานี			
- หลักสูตรส่งเสริมสิทธิ และหน้าที่ของเกษตรกร	ราย	640	
- หลักสูตรพัฒนาผู้นำกลุ่ม	ราย	520	
- หลักสูตรส่งเสริมทักษะ ในการประกอบอาชีพ นอกการเกษตร	ราย	605	
- หลักสูตรพัฒนากลุ่ม ชงค์กร และสหกรณ์	ราย	838	
2. สนับสนุนสินเชื่อให้เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร	ล้านบาท	487.00	ตามแผนงาน กองทุนฯ

5. งาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	หมายเหตุ
1. งานสนับสนุนศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ บางไทร			
1.1) ฝึกศิลปาชีพแก่เกษตรกร	ราย	360	
1.2) ผลิตกิ่งพันธุ์ไม้ผล	ต้น	500,000	
1.3) ส่งเสริมด้านการเกษตรดูแลรักษา ต้นแม่พันธุ์ไม้ผล	ไร่	77	

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	หมายเหตุ
2. งานพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาว			
จังหวัดลำพูน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ			
2.1) ฝึกอบรมกลุ่มแม่บ้าน	ราย	300	
2.2) ติดตามการทำประ โยชน์ในที่ดินของ เกษตรกร	ราย	2,314	
2.3) จัดสัมมนาผู้ปฏิบัติงานโครงการ	ราย	70	
2.4) จัดสัมมนาประชาสัมพันธ์โครงการ ในระดับคณะกรรมการหมู่บ้าน	แห่ง	1	
2.5) สัมมนาความก้าวหน้าของโครงการ แก่ราษฎร 27 หมู่บ้าน	ราย	80	
2.6) ขยายเขตไฟฟ้า/หม้อแปลงไฟฟ้า	แห่ง	1	
3. โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาการปลูก ยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
3.1) บริหารเรือนเพาะชำ	ไร่	20	
3.2) ตรวจแปลงยางและให้คำแนะนำ เกษตรกร	ราย	3,260	
3.3) ติดตามและประเมินผล	จังหวัด	6	
4. โครงการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ที่เสื่อมโทรมในเขตปฏิรูปที่ดิน ด้วยการพัฒนาการเกษตร แบบผสมผสาน (ระยะที่ 1) (OECP)			
4.1) สัมมนาและฝึกอบรมเกษตรกร	ราย	2,280	
4.2) สนับสนุนกิ่งพันธุ์ไม้ผลให้เกษตรกร	ราย	552	
	(ตัน)	(27,600)	

รายการ	หน่วย	เป้าหมาย	หมายเหตุ
4.3) ขุดสระน้ำเพื่อการเกษตรขนาดเล็ก (1,260 ไร่.ม.)	สระ	6,014	
4.4) ปรับปรุงสระน้ำเพื่อการเกษตร เป็นขนาดความจุ 6,000 ไร่.ม.	สระ	907	

งบประมาณปีงบประมาณ 2544

1. งบบริหาร	621.18	ล้านบาท
2. งบปฏิบัติงานตามกิจกรรม	1,392.68	ล้านบาท
3. งบงาน/โครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่	40.54	ล้านบาท
รวมทั้งสิ้น	2,054.40	ล้านบาท

เรื่องที่ 3.2 ขออนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ 2544

1. หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 9 กำหนดให้จัดตั้งกองทุนการปฏิรูปที่ดิน และตามมาตรา 19 (4) กำหนดให้คณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาอนุมัติแผนงานและโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนงบค่าใช้จ่ายของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

ส.ป.ก. จึงขอเสนอแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ 2544 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการบริหารเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในปี พ.ศ.2544 โดยพิจารณาจากฐานะเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จัดทำแผนแบบสมดุล คือ รายรับเท่ากับรายจ่าย และการใช้จ่ายเน้นรายจ่ายหมุนเวียนเพื่อให้มีรายรับกลับเข้ากองทุนฯ ให้มากที่สุด ตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุนฯ

เงินคงเหลือปราศจากผูกพัน ณ 30 กันยายน 2543

(1) รายรับ ณ 30 กันยายน 2443 รวม 1,438.37 ล้านบาท แยกเป็น

- รายรับตามมาตรา 10 (4) 141.66 ล้านบาท
- เงินคงเหลือจากโครงการต่าง ๆ 1,296.71 ล้านบาท

(2) รายจ่าย ณ 30 กันยายน 2543 รวม 93.37 ล้านบาท หรือร้อยละ 7 ของแผนแยกเป็นรายจ่ายหมุนเวียน : จ่ายขาด สัดส่วน 99 : ดังนี้

- รายจ่ายหมุนเวียน 92.82 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อ 48.43 ล้านบาท ค่าซื้อที่ดินเอกชน 21.12 ล้านบาท ค่าออกเอกสารสิทธิโดยกรมที่ดินและอื่น ๆ 23.27 ล้านบาท

- รายจ่ายขาด 0.55 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายตามข้อผูกพันตามกฎหมายและงบจ่ายขาดอื่น ๆ

(3) เงินคงเหลือปราศจากข้อผูกพันยกไป ปี 2544 ทั้งสิ้น 1,345.00 ล้านบาท รายละเอียดดังตารางที่ 1

2. แผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ 2544

2.1 นโยบาย

(1) การใช้จ่ายเงินกองทุนฯ จะใช้สินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร คือ สหกรณ์การเกษตร ปฏิรูปที่ดินและสินเชื่อรายโครงการ รวมทั้งสินเชื่อรายบุคคลจะพิจารณาให้เกษตรกรตามระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่ คปก. กำหนด และการจัดซื้อที่ดินเอกชนเพื่อนำมาจัดให้แก่เกษตรกรผู้เช่า และไม่มีที่ดินทำกินได้มีที่ดินเป็นของตนเอง และงบประมาณเพื่อสนับสนุนตามนโยบายของรัฐบาล

(2) ติดตามการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน โดยการทำสัญญาเช่า - สัญญาเช่าซื้อ และเร่งรัดการจัดเก็บรายได้ตามมาตรา 10 (4) เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนกลับมาใช้จ่ายในโครงการต่าง ๆ รวมทั้งการติดตามเงินคงเหลือจากโครงการต่าง ๆ กลับคืนกองทุนฯ

2.2 แผนการดำเนินงาน

กำหนดเป้าหมายรายรับ - รายจ่ายแบบสมดุล วงเงิน 1,470.00 ล้านบาท ดังนี้

(1) แผนรายรับ 1,470.00 ล้านบาท ประกอบด้วย

ก. รายรับตามมาตรา 10 (4) 125.00 ล้านบาท หรือร้อยละ 9 ของแผนรายรับ (โดยประมาณการร้อยละ 35 ของยอดลูกหนี้ที่ครบกำหนดตามสัญญา รวมทั้งที่ค้างชำระในปี 2544 รวม 371.92 ล้านบาท เนื่องจากคาดว่าจะผลกระทบทางภาวะวิกฤตเศรษฐกิจและภาวะน้ำท่วมทำให้เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้ได้ครบ และผลการจัดเก็บรายได้ปี 2543 ร้อยละ 37 ของเป้าหมายเต็ม)

ข. เงินคงเหลือปราศจากข้อผูกพันยกมาจาก ปี 2543 ประมาณ 1,345.00 ล้านบาท หรือร้อยละ 91 ของแผนรายรับ

(2) แผนรายจ่าย 1,470.00 ล้านบาท โดยกำหนดสัดส่วนหมุนเวียน : จ่ายขาด เป็น 47 : 2 ดังนี้

ก. รายจ่ายหมุนเวียน 693.20 ล้านบาท หรือร้อยละ 47 ของแผนรายจ่ายเป็นสินเชื่อ 370.00 ล้านบาท ประกอบด้วยสินเชื่อค่าชดเชย 15.00 ล้านบาท สินเชื่อสหกรณ์ 80.00 ล้านบาท และสินเชื่อเพื่อพัฒนารายได้อื่น ๆ 275.00 ล้านบาท สินเชื่อตามโครงการฟื้นฟูสภาพ

แวดล้อมที่เสื่อมโทรมในเขตปฏิรูปที่ดินด้วยการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสาน (ระยะที่ 1ป (โครงการ JBIC) 17.00 ล้านบาท สิ้นเชื้อตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบน้ำหยด (โครงการมียาชาวา) 117.00 ล้านบาท และเป็นค่าซื้อที่ดิน 8,000 ไร่ (เฉลี่ยไร่ละประมาณ 18,675 บาท) เป็นเงิน 149.40 ล้านบาท ส่วนที่เหลือเป็นค่ารังวัดออกเอกสารสิทธิโดยกรมที่ดิน (213,300 ไร่) เป็นเงิน 36.30 ล้านบาท และค่าภาษีบำรุงท้องที่ 3.50 ล้านบาท

ข. งบประมาณเพื่อสนับสนุนตามนโยบายรัฐบาล 750.00 ล้านบาท หรือร้อยละ 51 ของแผนรายจ่าย โดยมีหลักการจะใช้เพื่อเป็นการฟื้นฟูเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินตามนโยบายพักชำระหนี้และนโยบาย 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์

ค. รายจ่ายขาด 26.80 ล้านบาท หรือร้อยละ 2 ของแผนรายจ่ายเป็นรายจ่ายตามข้อผูกพันตามกฎหมาย 1.10 ล้านบาท เช่น ค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน ค่ารังวัดสอบเขตเพื่อจัดซื้อที่ดิน และค่าใช้จ่ายในการบริหารงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบน้ำหยด (โครงการมียาชาวา) ค่าปรับปรุงประสิทธิภาพระบบชลประทาน และค่าประเมินผลโครงการ 12.75 ล้านบาท และงบจ่ายขาดอื่นๆ อีก 12.95 ล้านบาท เพื่อจ่ายคืนเกษตรกรที่ชำระค่าเช่าซื้อไว้เกิน ค่ารังวัด และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เป็นต้น รายละเอียดดังตารางที่ 2

3. ความเห็นของคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

อกก.คง. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วในการประชุม ครั้งที่ 6/2543 วันที่ 27 ตุลาคม 2543 มีมติเห็นชอบตามที่ ส.ป.ก. เสนอและให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่ออนุมัติต่อไป โดยมีข้อสังเกตให้ฝ่ายเลขานุการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนให้คณะอนุกรรมการทราบบนระยะ ๆ ไป

4. ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. ได้พิจารณาเห็นว่า สำหรับอำนาจการอนุมัติด้านการเงินได้มีการอนุมัติหลักการไว้แล้ว คือ

(1) รายการซื้อที่ดินเอกชนเป็นไปตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 4/2539 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2539 ดังนี้

- ปฏิรูปที่ดินจังหวัด กรณีจัดซื้อที่ดินไม่เกินราคาประเมินของกรมที่ดินและราคาอัตราขึ้นสูงรายภาคที่ ส.ป.ก. กำหนด

- คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด กรณีซื้อที่ดินเกินกว่าอำนาจปฏิรูปที่ดิน จังหวัดแต่เพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 50 ของราคาประเมินของกรมที่ดิน และของราคาอัตราขึ้นสูงราย ภาคที่ ส.ป.ก. กำหนด

- ส่วนที่เกินกว่าอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดให้เป็นอำนาจของ คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(2) รายการค่าภาษีบำรุงท้องที่ ค่าออกเอกสารสิทธิโดยกรมที่ดิน เฉพาะค่าใช้จ่าย ตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน และค่าใช้จ่ายที่ ส.ป.ก. พึงต้องชำระตามอัตราและจำนวนเงินที่ กฎหมายกำหนดทุกกรณี คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้มอบอำนาจให้เลขาธิการ ส.ป.ก. เป็นผู้อนุมัติสั่งจ่ายเงินกองทุนฯ ตามมติคณะกรรมการ ครั้งที่ 2/2521 วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2521 ครั้งที่ 10/2521 วันที่ 14 สิงหาคม 2521 ครั้งที่ 11/2521 วันที่ 11 กันยายน 2521 และ ครั้งที่ 13/2521 วันที่ 9 ตุลาคม 2521

(3) ในการปรับเปลี่ยนแปลงเพิ่มลดรายการต่าง ๆ ตามแผนเงินทุนฯ ที่ได้รับอนุมัติ แล้ว คปก. ได้มอบอำนาจให้ อกก.คก. เป็นผู้พิจารณาตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติแผนเดิมตามมติ คณะกรรมการ ครั้งที่ 8/2532 วันที่ 28 พฤศจิกายน 2532

สำหรับรายการอื่น ๆ เห็นสมควรเสนอขออนุมัติหลักการต่อ คปก.

5. ประเด็นที่เสนอขออนุมัติ

1. ขออนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ 2544 วงเงิน 1,470.00 ล้านบาท

2. ขออนุมัติหลักการมอบอำนาจการอนุมัติรายละเอียดด้านการเงิน แต่ละรายการ ดังนี้

(1) รายการที่ 1.1 สินเชื่อ รายการที่ 1.2 สินเชื่อตามโครงการฟื้นฟูสภาพ แวดล้อมที่เสื่อมโทรมในเขตปฏิรูปที่ดินด้วยการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสาน (ระยะที่ 1) (โครงการ JBIC) และรายการที่ 1.3 สินเชื่อตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร ด้วยระบบน้ำหยด (โครงการมียาขาว) ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2536

(2) รายการที่ 1.6 ค่าออกเอกสารสิทธิที่ดิน โดยกรมที่ดินเฉพาะค่ารังวัด เพื่อการปฏิรูปที่ดินมอบอำนาจให้คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ

(3) รายการที่ 2 งบประมาณเพื่อสนับสนุนตามนโยบายรัฐบาลให้เป็นไปตามระเบียบ คปก. ว่าด้วย การจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนฯ พ.ศ.2536 และระเบียบ คปก. ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2536

(4) รายการที่ 3.3 ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบน้ำหยด (โครงการมียาชาวา) ให้เป็นอำนาจเลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเลขาธิการ ส.ป.ก.

(5) รายการที่ 3.4 งบจ่ายขาดอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่ได้รับมอบอำนาจในรายการที่เสนอขอใช้นั้น ๆ หรือให้เป็นไปตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนฯ พ.ศ.2536

3. เมื่อได้ดำเนินการอนุมัติรายละเอียดด้านการเงินในแต่ละรายการ รวมทั้งรายรับประเภทต่าง ๆ แล้ว ให้รายงานคณะกรรมการฯ เพื่อทราบต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ เป็นต้นไป

ประเด็นข้อพิจารณาของคณะกรรมการและคำชี้แจงของฝ่ายเลขานุการ

1. คณะกรรมการได้พิจารณาการนำเสนอแผนเงินทุนที่นำเสนอ 2 ประเด็น

1. ก่อนจะอนุมัติวันนี้ได้มีการใช้เงินกองทุนฯ ดำเนินงานไปบ้างแล้วใช่หรือไม่

2. แผนเงินกองทุนฯ ที่อนุมัติ ในวันนี้จะให้มียกย่อนหลังวันที่เท่าไร

ฝ่ายเลขานุการได้ชี้แจงว่า

1. ได้มีการใช้เงินกองทุนฯ ไปบ้างแล้ว ได้แก่เงินกู้ของเกษตรกรและสหกรณ์ ส่วนโครงการมียาชาวา ก็มีการใช้เงินไปบ้างแล้ว

2. สำหรับการอนุมัติขอให้อนุมัติในวันนี้ แต่ คปก. เคยมีมติว่าให้ใช้ไปก่อนได้

2. ตามเอกสารข้อความในหน้า 5 ที่ว่า ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติแผนเงินทุนฯ เป็นต้นไป และความว่าที่อนุมัติไปแล้ว ไม่เกี่ยวกันใช่หรือไม่

- ฝ่ายเลขานุการได้ชี้แจงว่า แผนเงินทุนดังกล่าวเริ่มตั้งแต่ต้นปีงบประมาณเช่นเดียวกันกับวาระ 3.1 คือ วันที่ 1 ตุลาคม 2543 เป็นต้นไป ซึ่งก็ถือว่า ถ้าอนุมัติในวันนี้ก็ให้มีผลย้อนหลังด้วย

3. การที่ชี้แจงว่า คปก. มีมติอนุมัติให้ใช้เงินไปก่อน เป็นการอนุมัติครั้งที่เท่าไร และเข้าใจว่าแผนเงินกองทุนฯ นี้ทำมานานแล้วแต่บังเอิญไม่มีการประชุม จึงได้ดำเนินการ โดยอาศัยมติ คปก. ไปก่อน ซึ่งการที่บอกว่าได้ดำเนินการไปแล้ว ดำเนินการอะไร ใช้เงินเท่าไร

ฝ่ายเลขานุการได้ชี้แจงว่า ในการประชุม คปก. ครั้งที่ 1/2539 วันที่ 12 มีนาคม 2539 ได้อนุมัติหลักการสำหรับปีต่อ ๆ ไป เมื่อเข้าสู่ปีงบประมาณใหม่แล้ว แผนเงินทุนยังไม่ได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการให้นำเงินกองทุนฯ ที่เหลือจากแผนเดิมมาใช้จ่ายตามแผนในปีต่อไปได้ จนกว่าจะได้รับอนุมัติแผนเงินทุนใหม่ โดยให้ถือว่า วงเงินที่ใช้จ่ายนั้นเป็นวงเงินที่รวมอยู่ในแผนใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องคล่องตัว และมีให้เกิดความล่าช้า เช่นปีก่อน สำหรับการอนุมัติให้ใช้เงินไปก่อน ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายด้านสินเชื่อ

4. มติคณะกรรมการ ปี 2539 ที่อนุมัติให้ใช้เงินไปก่อนนั้น เฉพาะปี 2540 หรือตลอดไป และการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ สามารถใช้เงินเหลือจ่าย ตามตารางที่ 2 จำนวน 1,345 ล้านบาท ได้หมดก่อนนำเสนอแผนงานได้ใช้หรือไม่

ฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่า มติ คปก. ครั้งที่ 1/2539 เป็นการอนุมัติโดยมิได้กำหนดเวลา จึงสามารถใช้ได้ตลอดไป สำหรับการใช้จ่ายเงินไปก่อนที่ได้รับอนุมัติแผน สามารถใช้เงินเหลือจ่ายที่มีได้ไม่จำกัด แม้แต่จะจ่ายหมดก่อนขออนุมัติแผนก็ได้แต่ ส.ป.ก.ก็พยายามควบคุมให้อยู่ในแผนที่ตั้งไว้

5. คณะกรรมการเห็นว่า การที่ ส.ป.ก. จะอาศัยอำนาจที่ คปก. มีมติให้โดยใช้เงินกองทุนเหลือจ่าย โดยไม่จำกัดนั้นว่าไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ เพราะเป็นที่ทราบกันดีว่า ในปีใดที่ พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปียังไม่มีผลบังคับใช้ เมื่อถึงวันที่ 1 ตุลาคม ของปีนั้น ในทางปฏิบัติก็จะกำหนดให้แต่ละส่วนราชการใช้เงินงบประมาณปีเก่าไปพลางก่อนได้ แต่ไม่เกิน 20% ของวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีที่ผ่านมา ดังนั้นจึงเห็นว่าควรแก้ไขมติ คปก. ครั้งที่ 1/2539 เสียใหม่ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับวิธีปฏิบัติด้านงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยให้แก้ไขในแผนเงินกองทุนฯ ตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นไป

ฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่า การแก้ไขมติ คปท. เป็นเรื่องของคณะกรรมการที่จะพิจารณา และ ส.ป.ท. จะขอรับข้อเสนอนี้ไปดำเนินการ

6. คณะกรรมการขอให้ ส.ป.ท. ชี้แจงว่าขณะนี้ใช้เงินไปแล้วเท่าไร รายการไหนบ้าง ฝ่ายเลขานุการได้ชี้แจงว่า มติ คปท. ครั้งที่ 1/2543 วันที่ 8 มีนาคม 2543 อนุมัติ แผนการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ ประจำปี 2543 วงเงิน 1,306.84 ล้านบาทผลการดำเนินงาน ดังนี้

(1) รายรับ ณ 30 กันยายน 2543 รวม 1,438.75 ล้านบาท แยกเป็น

- รายรับตามมาตรา 10 (4) 141.66 ล้านบาท
- เงินคงเหลือจากโครงการต่าง ๆ 1,296.71 ล้านบาท

(2) รายจ่าย ณ 30 กันยายน 2543 รวม 93.37 ล้านบาท หรือร้อยละ 7

- รายจ่ายหมุนเวียน 92.82 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อ 48.43 ล้านบาท ค่าซื้อที่ดิน เอกชน 21.12 ล้านบาท ค่าออกเอกสารสิทธิโดยกรมที่ดินและอื่น ๆ 23.27 ล้านบาท
- รายจ่ายขาด 0.55 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายตามข้อผูกพันตามกฎหมายและงบจ่ายขาด

อื่น ๆ

(3) เงินคงเหลือปราศจากข้อผูกพันยกไป ปี 2544 ทั้งสิ้น 1,345.00 ล้านบาท

ทั้งนี้สำหรับการดำเนินงานในปี 2544 ตั้งแต่ ต.ค. 2543 - 26 มี.ค. 2544 ได้อนุมัติ วงเงินค่าใช้จ่าย จากเงินที่เหลือปี 2543 วงเงิน 1,345.00 ล้านบาทไปแล้ว รวม 83.38 ล้านบาท แยกเป็น

1. รายจ่ายหมุนเวียน วงเงิน 83.29 ล้านบาท

- สินเชื่อกองทุนฯ 42.13 ล้านบาท

- สินเชื่อตามโครงการมิยาซาวา 41.16 ล้านบาท

2. รายจ่ายขาด วงเงิน 0.09 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการมิยาซาวา

7. คณะกรรมการเห็นว่างานบางส่วนได้ดำเนินการไปบ้างแล้ว ตามที่ได้ชี้แจงแจ้ง จึงขอให้เพิ่มเติมประเด็นว่าหลังจากที่ได้รับอนุมัติในวันนี้แล้ว ส.ป.ท. จะดำเนินการต่อไปอย่างไร

ฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่า การดำเนินการต่อไปจะดำเนินการ ในลักษณะคล้ายกันในส่วนใหญ่จะเป็นสินเชื่อ ซึ่งในแผนปี 2544 ได้ตั้งวงเงินไว้จำนวน 370 ล้านบาท เป็นโครงการต่าง ๆ

ที่เป็นความต้องการของ ส.ป.ก.จังหวัด ที่แจ้งมาล่วงหน้าว่า ในแต่ละปีจะใช้เงินเท่าใด และในเรื่องการจัดซื้อที่ดินที่ตั้งไว้จำนวน 149 ล้านบาท ซึ่งบางจังหวัดได้เจรจาจัดซื้อที่ดินบ้างแล้ว และบางจังหวัดอยู่ระหว่างการประสานงาน ซึ่งมีข้อมูลของจังหวัดต่าง ๆ แบนมาในท้ายวาระนี้แล้ว และสำหรับรายการอื่น ๆ เช่น การให้กรมที่ดินไปรังวัด นอกจากนี้ในปี 2544 ได้ตั้งงบสำรองตามนโยบายรัฐบาลไว้ 750 ล้านบาท

8. คณะกรรมการได้สอบถามว่า โครงการฟื้นฟูเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่มีการตั้งงบประมาณ 800 ล้านบาท ที่แนบเอกสารโครงการมาในท้ายวาระนี้จะนำเสนอให้คณะกรรมการอนุมัติด้วยหรือไม่

ฝ่ายเลขานุการ ได้ชี้แจงว่า ภายใต้แผนเงินกองทุนปี 2544 มีการตั้งงบสำรองตามนโยบายรัฐบาลไว้ 750 ล้านบาท สำหรับเอกสารโครงการฟื้นฟูฯ ที่แนบจะเป็นการเสนอขอแค่หลักการในกรอบของวงเงิน แต่นโยบายรัฐบาลจะดำเนินการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ที่มีผลกระทบในเรื่องของการพักชำระหนี้ และโครงการ 1 ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล โดยจะส่งเสริมพัฒนาอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ยกย่องคุณภาพของเกษตรกร ฟื้นฟูการผลิตชุมชน โดยให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ซึ่งโครงการนี้ทั้งหมด เป็นการขออนุมัติหลักการว่าภายใต้โครงการนี้ จะขอดำเนินการภายใต้กรอบ ของนโยบายรัฐบาล โดยการใช้เงินกองทุนฯ ภายใต้โครงการนี้จะมีคณะกรรมการอยู่ชุดหนึ่งเพื่อพิจารณาโครงการต่าง ๆ และจะนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ตามระเบียบคปก. การที่จะดำเนินงานตามโครงการนี้ จะกระจายให้ครอบคลุมทั่วทุกภาค

9. คณะกรรมการให้ข้อสังเกตว่าจากการดูรายละเอียดของโครงการฟื้นฟูจะเห็นว่าในจำนวนเงิน 800 ล้านบาท มีรายจ่ายขาด 50 ล้านบาท เงินหมุนเวียน 100 ล้านบาท ส่วนอีก 650 ล้านบาท ที่เป็นงบลงทุน จะเข้ากับประเภท (Category) ไหน ประเภทหมุนเวียน หรือจ่ายขาดต้องระบุให้ชัดเจนว่าจะเป็นอย่างไร เพราะเท่าที่เขียนไว้มีลักษณะเป็น Cost sharing กล่าวคือบางส่วนจะจ่ายคืน ตรงนี้เข้ากับประเภทไหน และเข้ากับระเบียบและวิธีการของกองทุนหรือไม่ และอีกประเด็นคือ กระบวนการเสนอโครงการตามระเบียบการเสนอโครงการ จะมีวิธีการนำเสนออย่างไร เช่นผ่าน คปก. ก่อน แล้วมอบอำนาจให้อนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ ไปดำเนินการแต่ละครั้ง หรือจะมอบอำนาจให้อนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ ทั้งหมด

เลขานุการชี้แจงว่า ภายใต้การดำเนินงานของโครงการฟื้นฟูนี้ ต้องไปจัดทำรายละเอียดแต่ละจุดแต่ละพื้นที่และนำเสนอพร้อมกับรายละเอียดการใช้จ่ายเงิน ซึ่งโครงการหนึ่งอาจใช้จ่ายประมาณ 15 ล้าน หรือ 20 ล้าน ซึ่งกระจายไปทุกพื้นที่ ที่ต้องเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกรภายใต้โครงการของรัฐบาล โครงการนี้จะนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาว่าจะมอบอำนาจ พิจารณาเรื่องของเงินไปให้อนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ หรือไม่ ในการพิจารณารายละเอียดโครงการทั้งหมดก่อน และนำเสนอ คปก. รับทราบเป็นรายโครงการ หรือจะให้นำเสนอ คปก. พิจารณาทุกโครงการซึ่งประเด็นนี้มีรายละเอียดการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ 3 หมวด คือ เรื่องการฝึกอบรม งบลงทุนเพื่อสนับสนุนชุมชนการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ด้านการผลิต การแปรรูปผลผลิต การตลาดในวงเงินที่กำหนดไว้ และมีเงินกองทุนหมุนเวียนอยู่ประมาณ 100 ล้านบาท

อีกประเด็นหนึ่งคือ งบประมาณที่กำหนดวงเงินไว้เป็นการใช้จ่าย ซึ่งแต่ละปี ถ้ามียอดเงินกองทุนเหลือแล้ว ก็จะนำเงินส่วนที่เหลือมาจัดทำแผนเป็นกรอบพอสิ้นปีอาจใช้ไม่หมด ซึ่งจะต้องจัดเตรียมขอเงินงบประมาณมารองรับเพื่อให้มียอดเงินกองทุนฯ อยู่ในระดับที่สามารถทำงานได้ กรณีมีปัญหาเร่งด่วน กล่าวคือ ในปี 2545 จะอยู่ระหว่าง 1,470 – 1,640 ล้านบาท ซึ่งจะขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป แต่ถ้าเงินกองทุนไม่มีการเคลื่อนไหวก็ไม่สามารที่จะขอตั้งงบประมาณได้ เหมือน 2 ปี ที่ผ่านมาที่ไม่ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนสมทบเข้ากองทุนฯ เลย

10. คณะกรรมการให้ข้อสังเกตว่า การจะจัดทำโครงการต่อไปข้างหน้า ขอให้นึกถึงอนาคตของการดำเนินงาน ความยั่งยืนของสิ่งที่ทำลงไปและการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่ายาวนาน รวมทั้งการบริหารเงินกองทุนฯ ในปีต่อไปด้วย ในแง่ที่จะวางรายละเอียดของโครงการที่จะนำเสนอ และโดยที่โครงการฟื้นฟูเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นโครงการใหม่ จึงคิดว่าท่านเลขาธิการ ส.ป.ก. จะต้องไปจัดทำรายละเอียดของโครงการครอบคลุมวงเงินทั้งหมดให้มีการจำแนกรายละเอียดดังนี้

1. การแยกรายจ่ายให้ชัดเจนว่า รายจ่ายขาดกับรายจ่ายหมุนเวียนเป็นอย่างไร ลักษณะจะเข้ากับมาตราไหนของกองทุน
2. แผนงานของโครงการว่าจะมีการดำเนินการในกิจกรรมอะไรบ้าง เงินลงทุนของชุมชนที่เข้าใจว่าชุมชนขอเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเกษตรไม่ว่าด้านสิ่งก่อสร้างขั้นพื้นฐาน (Infrastructure)

3. ขอให้ ส.ป.ก. จัดทำกระแสเงินสด (Cash Flow) เพื่อนำมาจัดทำแผนจัดสรรเงิน (Disbursement Program) ทั้งนี้ เนื่องจากระยะเวลาเหลือไม่นานก็จะสิ้นปี เพื่อแสดงให้เห็นว่าต่อไปเราจะมีเงินเหลือจ่ายเท่าใด แม้ว่าโครงการจะยังคงมีอยู่

4. กรณีของงานที่เกินวงเงิน 500 ล้านบาท ควรมีการคำนวณผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (Economic of return) และทั้งหมดเมื่อจัดทำรอบเสร็จแล้ว คณะกรรมการจะได้พิจารณาแต่ละโครงการที่แต่ละชุมชนเสนอมา จึงจะมอบให้อนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ เป็นผู้ดำเนินการในรายละเอียดร่วมกับ ส.ป.ก. ต่อไป ซึ่งเป็นวิธี (Modality) ที่ทำมาตลอด

ฝ่ายเลขานุการ ชี้แจงว่า จะขอรับข้อเสนอแนะทั้ง 4 ข้อไปปฏิบัติและนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาต่อไป

11. กรรมการในส่วนผู้แทนเกษตรกรได้เสนอความเห็นว่ โครงการฟื้นฟู ดังกล่าวที่ ส.ป.ก. จัดทำนั้น นับเป็นโครงการที่ดี เพราะตลอดเวลาที่หน่วยราชการต่าง ๆ ได้จัดทำโครงการไปสู่ภูมิภาค ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมักจะถูกกละเลย เพราะคิดว่า ส.ป.ก. จะหาเงินไปดำเนินการเอง แต่อย่างไรก็ตาม แนวทางการให้ความช่วยเหลือด้วยเงินของกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะให้สถาบันเกษตรกร ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินจึงยังไม่เปิดกว้าง ซึ่งคิดว่าขณะนี้ มีกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มที่เข้มแข็งกว่าสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน เช่น สหกรณ์โคนม เป็นต้น ซึ่งได้รับ ส.ป.ก. 4-01 เหมือนกันแต่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรฯ จึงเห็นควรให้การสนับสนุนอย่างกว้างขวางและครอบคลุมกลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ ด้วย และนอกจากนี้คณะกรรมการโครงการฟื้นฟูตามเอกสารนั้น ควรมีเกษตรกรเข้าร่วมด้วยเพื่อที่จะได้เสนอความเห็นว่าจะทำการฟื้นฟู แบบใด และในส่วนที่เกี่ยวกับการตลาด หรือการผลิตควรมีผู้แทนจากส่วนราชการอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเพื่อมองภาพว่าจะส่งเสริมการตลาดอย่างไร และในส่วนขององค์การอาหารและยา (อย.) ก็ควรเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เพราะเมื่อมีการแปรรูปทางด้านการเกษตรก็จะมีเงินไปลงทุน แต่เมื่อจะมีการขึ้นทะเบียนสินค้านั้นก็มักประสบปัญหาด้านการตลาดที่ไม่มีตราสัญลักษณ์ อย. ก็จะต้องกลับมาตั้งต้นใหม่ จึงขอฝากท่านเลขาธิการ ส.ป.ก. รับพิจารณาด้วย

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า ภายใต้กรอบนโยบายรัฐบาล ส.ป.ก. ก็ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรอยู่แล้วด้วยเงินของกองทุนฯ แต่ช่วยได้เฉพาะจุดเฉพาะราย เฉพาะรายที่มีศักยภาพพร้อม แต่ภายใต้โครงการนี้เน้นการกระจายให้ชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินมีการพัฒนาทั้งระบบและมีการ

ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้วย ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้นและรับข้อเสนอแนะดังกล่าวไปปฏิบัติต่อไป

มติที่ประชุม

1. อนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ 2544 วงเงิน 1,470 ล้านบาท ตามรายละเอียดที่เสนอ โดยให้ ส.ป.ก. รับข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของกรรมการไปพิจารณาดำเนินการ และขอให้รายงานผลการใช้จ่ายเงินกองทุนฯ ในช่วงระยะปีงบประมาณ 2544
2. อนุมัติหลักการมอบอำนาจการอนุมัติรายละเอียดด้านการเงิน และรายการตามที่ ส.ป.ก. เสนอ
3. เมื่อได้ดำเนินการอนุมัติรายละเอียดด้านการเงินในแต่ละรายการ รวมทั้งรายรับประเภทต่าง ๆ แล้วให้รายงานคณะกรรมการฯ เพื่อทราบต่อไป
4. ให้แก้ไขมติคณะกรรมการ ครั้งที่ 1/2539 วันที่ 12 มีนาคม 2539 เรื่องที่ 4.3 ขออนุมัติแผนเงินทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ 2539 ในข้อ 2 เป็นดังนี้ อนุมัติ ในหลักการสำหรับปีต่อ ๆ ไป เมื่อเข้าสู่ปีงบประมาณใหม่แล้ว แผนเงินทุนฯ ยังไม่ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการให้นำเงินกองทุนฯ ที่เหลือจากแผนเดิมมาใช้จ่ายตามแผนในปีต่อไปได้จนกว่าจะได้รับอนุมัติแผนเงินใหม่ โดยให้ถือว่าวงเงินที่ใช้จ่ายนั้นเป็นวงเงินที่รวมอยู่ในแผนใหม่ แต่ทั้งนี้การใช้จ่ายดังกล่าวต้องไม่เกิน 20 % ของวงเงินที่กำหนดในแผนใหม่ โดยให้มีผลตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545 เป็นต้นไป
5. สำหรับโครงการฟื้นฟูเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินให้ ส.ป.ก. จัดทำแผนงานที่มีรายละเอียดอย่างชัดเจน โดยแยกกิจกรรมว่าส่วนใดเป็นการจ่ายหมุนเวียนและส่วนใดเป็นการจ่ายขาด ส่วนการดำเนินโครงการก็ให้เป็นไปตามข้อคิดเห็นของกรรมการดังกล่าวข้างต้นต่อไป

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินงานกองทุนฯ ปี 2543 (ต.ก. - 30 กย.43) กปค.อนุมัติแผน 2543 วันที่ 8 มี.ค. 43

(หน่วยล้านบาท)

แผนรายรับ	ประมาณการผลงานปี 2543			แผนรายจ่าย	ประมาณการผลกษณุมัติปี 2543		
	ปี 2543	ต.ก.42 - ก.ย. 43	%		ปี 2543	ต.ก.42 - ก.ย.43	%
1 ประมาณการรายรับตามมาตรา 10(4) แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดิน	100.00	141.66	141.66	1. รายจ่ายหมุนเวียน	1,239.47	92.82	7.49
- ค่าเช่า	27.00	20.68		1.1 สิ้นเชื้อ	700.00	48.43	6.92
- ค่าเช่าซื้อ	45.00	24.88		- สิ้นเชื้อ ค่าชดเชยที่ดิน 10.00 ล้านบาท			
- ค่าภาษีบำรุงท้องที่	2.80	2.75		- สิ้นเชื้อสหกรณ์ 136.00 ล้านบาท			
- เงินต้น	25.20	64.77		- สิ้นเชื้อเพื่อพัฒนารายได้อื่น ๆ 554.00 ล้านบาท			
- ดอกเบี้ยและอื่น ๆ	-	28.55		1.2 สิ้นเชื้อตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร	117.00	-	-
- รายรับอื่น ๆ	-	0.03		ด้วยระบบน้ำหยด (โครงการมิยาซาวา)			
2 ประมาณการเงินคงเหลือปราคาจากข้อผูกพัน	1,206.84	1,296.71	107.45	1.3 ค่าซื้อที่ดินเอกชน ปี 2543 เนื้อที่ 12,000 ไร่ ไร่ละ 18,008 บาท	216.10	21.12	9.77
ยกมาจกปี 2542				1.4 ค่าภาษีบำรุงท้องที่ (ส.ป.ก.ในฐานะเจ้าของที่ดินจ่ายตามกฎหมาย)	3.20	2.90	90.63
- เงินคงเหลือออกมา		1,243.38		1.5 ค่าออกเอกสารสิทธิในที่ดินโดยกรมที่ดิน (ที่เอกชน 10,000 ไร่)	19.27	18.86	97.87
- เงินโอนกลับจากโครงการต่าง ๆ		53.33		- ค่ารังวัดแบ่งแยกออกโฉนด (146.05/บาท/ไร่) 16.07 ล้านบาท			
				- ค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน 3.20 ล้านบาท			
				(ที่ดินของเอกชน 70.00 บาท / ไร่, ที่ดินของรัฐ 25 บาท/ไร่)			
				1.6 งบหมุนเวียนอื่น ๆ	183.90	1.51	0.82
				2. รายจ่ายขาด	67.37	0.55	0.82
				2.1 ค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน (70.00 บาท/ไร่)	0.84	0.08	9.52
				2.2 ค่ารั้งวัดขอบเขตเพื่อจัดซื้อที่ดิน (66.99 บาท/ไร่)	0.80	0.08	10.00
				2.3 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อ	12.75	-	-
				การเกษตรด้วยระบบน้ำหยด (โครงการมิยาซาวา)			
				2.4 งบจ่ายขาดอื่น ๆ	52.98	0.39	0.74
รวมรายรับ	1,306.84	1,438.37	110.06	รวมรายจ่าย	1,306.84	93.37	7.14
				งบเหลือปราคาจากผูกพันยกไปปี 2544		1,345.00	

ตารางที่ 2 แผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี 2544

(หน่วย: ล้านบาท)

แผนรายรับ	แผนปี 2544		แผนรายจ่าย	แผนปี 2544	
	วงเงิน ล้านบาท	ร้อยละ		วงเงิน ล้านบาท	ร้อยละ
1. ประมาณการรายรับตามมาตรา 10(4) แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดิน - ค่าเช่า - ค่าเช่าซื้อ - ค่าภาษีบำรุงท้องที่ - เงินต้น	125.00	8.50	1. รายจ่ายหมุนเวียน 1.1 สินเชื่อ - สินเชื่อค้ำชเชยที่ดิน 15.00 ล้านบาท - สินเชื่อสหกรณ์ 80.00 ล้านบาท - สินเชื่อเพื่อพัฒนารายได้อื่น ๆ 275.00 ล้านบาท 1.2 สินเชื่อตามโครงการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมในเขตปฏิรูปที่ดินด้วยการพัฒนาการเกษตร แบบผสมผสาน (ระยะที่ 1) (โครงการ JBIC) 1.3 สินเชื่อตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบน้ำหยด (โครงการมิยาซาวะ) 1.4 ค่าซื้อที่ดินเอกชน ปี 2544 เนื้อที่ 8,000 ไร่ ไร่ละ 18,675 บาท 1.5 ค่าภาษีบำรุงท้องที่ (ส.ป.ก. ในฐานะเจ้าของที่ดินจ่ายตามกฎหมาย) 1.6 ค่าออกเอกสารสิทธิ โดยกรมที่ดิน (ที่ดินเอกชน 13,300 ไร่, ที่ดินของรัฐ 200,000 ไร่) - ค่ารังวัดแบ่งแยกออกโฉนด (142.40 บาท/ไร่) 30.37 ล้านบาท - ค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดินฯ 5.93 ล้านบาท (ที่ดินของเอกชน 70.00 บาท/ไร่, ที่ดินของรัฐ 25 บาท/ไร่)	693.20	47.16
2. ประมาณการเงินคงเหลือปราศจากข้อผูกพันยกมาจาก ปี 2543	1,345.00	91.50	2. เงินสำรองเพื่อสนับสนุนตามนโยบายรัฐบาล 3. รายจ่ายขาด 3.1 ค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน (70.00 บาท/ไร่) 3.2 ค่ารังวัดขอบเขตเพื่อจัดซื้อที่ดิน (66.99 บาท/ไร่) 3.3 ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานโครงการมิยาซาวะ ค่าปรับปรุงประสิทธิภาพระบบชลประทาน และค่าประเมินผลโครงการ 3.4 งบจ่ายขาดอื่น ๆ	750.00	51.02
				26.80	1.82
				0.56	
				0.54	
				12.75	
				12.95	
รวมแผนรายรับ	1,470.00	100.00	รวมแผนรายจ่าย	1,470.00	100.00

ตารางที่ 3 แผนการจัดซื้อที่ดินเอกชน ปี 2544

ภาค/จังหวัด	แผนการจัดซื้อที่ดิน ปี 2544		หมายเหตุ
	เนื้อที่ (ไร่)	วงเงิน (ล้านบาท)	
ภาคเหนือ			
1. พิจิตร	600	12.00	อัตราเฉลี่ยราคาที่ดินชั้นสูงรายภาค
2. สุโขทัย	800	16.00	ที่ใช้ประมาณการ
3. อุตรดิตถ์	200	4.00	- ภาคเหนือไร่ละ 20,000 บาท
4. อุทัยธานี	1,000	20.00	- ภาคกลางไร่ละ 23,000 บาท
5. นครสวรรค์	300	6.00	- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไร่ละ 10,000 บาท
รวมภาคเหนือ	2,900	58.00	- ภาคใต้ ไร่ละ 30,000 บาท เฉลี่ย ไร่ละ 18,675 บาท
ภาคกลาง			
1. พระนครศรีอยุธยา	300	6.90	คปท. 4/2542, 3 ก.ย. 42
2. จันทบุรี	500	11.50	
3. ชัยนาท	2,000	46.00	
รวมภาคกลาง	2,800	64.40	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
1. ชัยภูมิ	1,000	10.00	
2. บุรีรัมย์	500	5.00	
3. อุตรดิตถ์	300	3.00	
4. สุรินทร์	300	3.00	
รวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,100	21.00	
ภาคใต้			
1. พังงา	200	6.00	
รวมภาคใต้	200	6.00	
รวมทั้งสิ้น 13 จังหวัด	8,000	149.40	

เรื่องที่ 3.3 ขออนุมัติรวมแปลงที่ดินแล้วปุ้แบ่งแปลงใหม่ โครงการกองทุนที่ดิน อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

1. เรื่องเดิม

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2534 เห็นชอบแผนเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดิน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำแผนปฏิบัติการ 5 ปี พร้อมทั้งอนุมัติวงเงินเริ่มแรก 1,000 ล้านบาท (จนถึงปัจจุบัน 1,900 ล้านบาท) จากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ในปีงบประมาณ 2535 และต่อกลที่เกิดจากวงเงินดังกล่าวไปใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดินในรูปของ "กองทุนที่ดิน" โดยมอบหมายให้ ธ.ก.ส. ทำหน้าที่เป็นหน่วยสนับสนุนทางการเงิน

แนวทางดำเนินการของโครงการกองทุนที่ดิน อาศัยหลักกฎหมาย 2 ฉบับ คือ พ.ร.บ. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มาตรา 34 ทวิ กำหนดให้กองทุนที่ดินให้เงินกู้แก่เกษตรกรเพื่อจัดหาที่ดินทำกินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินฯ กล่าวคือ พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ มาตรา 30 กำหนดให้จัดที่ดินให้เกษตรกร โดยการเช่าหรือเช่าซื้อ และมาตรา 39 ห้ามแบ่งแยกหรือโอนสิทธิในที่ดิน ในทางปฏิบัติเกษตรกรเป็นผู้กู้เงินจากกองทุนที่ดินเพื่อซื้อที่ดิน แต่การจดทะเบียนโอนที่ดิน เจ้าของที่ดินจะโอนให้ ส.ป.ก.ก่อน เพื่อให้อยู่ภายในบังคับ พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินฯ และเมื่อเกษตรกรชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วน ส.ป.ก.จะโอนที่ดินให้เกษตรกร เกษตรกรก็จะนำที่ดินนั้นไปจำนองเป็นประกันเงินกู้กับ ธ.ก.ส. ต่อไป ซึ่งในการประชุม คปภ. ครั้งที่ 2/2536 วันที่ 11 มีนาคม 2536 ส.ป.ก. ได้นำเสนอแนวทางการจัดซื้อที่ดิน และขออนุมัติค่าเช่าซื้อที่ดินตามโครงการกองทุนที่ดิน ที่ประชุมมีมติอนุมัติเรียกเก็บค่าเช่าซื้อที่ดินตามโครงการกองทุนที่ดิน เฉพาะค่ารังวัดแบ่งแยกที่ดิน หรือค่าตรวจสอบที่ดิน

2. สภาพปัญหา

2.1 โครงการกองทุนที่ดิน ตำบลหนองกลับ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ได้จัดซื้อที่ดินเพื่อดำเนินการ เนื้อที่ 1,848-3-83 ไร่ ราคาเฉลี่ยไร่ละ 13,000 บาท เป็นเงินทั้งสิ้น 23.34 ล้านบาท ในพื้นที่ดังกล่าวได้ครอบคลุมพื้นที่ที่ ส.ป.ก.จัดซื้อโดยเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และจัดให้เกษตรกรเช่าแล้ว เมื่อปี 2536 จำนวน 2 ราย เนื้อที่ 44-1-39 ไร่ รวมเป็นพื้นที่ที่อยู่ในโครงการทั้งหมด

1,893-1-22 ไร่ (ต่อมาเกษตรกรทั้ง 2 ราย ได้ขอสละสิทธิการเช่า เพื่อเข้าร่วมโครงการกองทุนที่ดิน และ ส.ป.ก. ได้นำเสนอ คปจ. นครสวรรค์ เพื่อรับทราบในการประชุม ครั้งที่ 2/2540 วันที่ 25 กันยายน 2540)

2.2 การพัฒนาพื้นที่ตามโครงการกองทุนที่ดินดังกล่าว จะต้องพัฒนาพื้นที่ทั้งโครงการ โดยการจัดรูปแปลงที่ดินใหม่ แต่เนื่องจากมีพื้นที่ของ ส.ป.ก. อยู่ตรงกลางแปลง จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนรูปแปลงที่ดินเดิม เพื่อให้ดำเนินการจัดรูปแปลงที่ดินและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานได้อย่างประหยัดและเหมาะสม ดังนั้นจึงเห็นควรนำที่ดินของ ส.ป.ก. ไปรวมกับที่ดินของโครงการกองทุนที่ดิน โดยขอให้โครงการกองทุนที่ดินจัดที่ดินในจำนวนเนื้อที่ที่เท่ากันให้ ส.ป.ก.

3. ความเห็นของ ส.ป.ก.

3.1 ตามมาตรา 19(3) แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่พิจารณาการกำหนดแผนผังและจัดแบ่งแปลงที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

3.2 ที่ดินใน อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ทั้งที่จัดซื้อจากเงินของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และจัดซื้อตามโครงการกองทุนที่ดิน เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาตาม พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ และ ส.ป.ก. เป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว

3.3 เนื่องจากราคาที่ดินที่จัดซื้อรวมทั้งอัตราค่าเช่าซื้อในที่ดินซึ่งซื้อจากเงินของกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ และจัดซื้อตามโครงการกองทุนที่ดินแตกต่างกัน จึงมีความจำเป็นต้องแยกที่ดินทั้งสองประเภทให้ชัดเจน แต่คงเนื้อที่เท่าเดิมและย้ายตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินให้เหมาะสม ทั้งนี้เกษตรกรทั้งหมดได้ให้ความยินยอมด้วยแล้ว

3.4 การรวมแปลงที่ดินและปูผังแบ่งแปลงใหม่ ทำให้สามารถพัฒนาแปลงที่ดินได้ทั่วถึงทุกแปลง อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบเกษตรกรรมของเกษตรกรให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมติ ครม. และการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

4. ประเด็นเสนอขอ

4.1 ขออนุมัติให้รวมแปลงที่ดินโครงการกองทุนที่ดิน เนื้อที่ 1,848 ไร่ 3 งาน 83 ตารางวา กับที่ดินของ ส.ป.ก. เนื้อที่ 44 ไร่ 1 งาน 39 ตารางวา แล้วปูผังแบ่งแปลงใหม่

4.2 ขออนุมัติจัดที่ดินโครงการกองทุนที่ดิน เนื้อที่ 44 ไร่ 1 งาน 39 ตารางวา ทางทิศตะวันออกของที่ดินโครงการให้แก่ ส.ป.ก. ตามแผนผังการแบ่งแปลงที่ดินในเอกสารแนบ

มติคณะกรรมการ **อนุมัติ**

- เรื่องที่ 3.4** ขออนุมัติให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น กู้ยืมเงินกองทุน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามโครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่เนื้อ
ยังไม่มีการศึกษา
- เรื่องที่ 3.5** ขออนุมัติพื้นที่ที่รกร้างว่างเปล่าในท้องที่ตำบลหนองหัวช้าง ตำบลดอนหญ้า
นาง และตำบลศรีสำราญ อำเภอพรเจริญ เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินในเขต
ปฏิรูปที่ดิน อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย
ยังไม่มีการศึกษา
- เรื่องที่ 3.6** ขออนุมัติกำหนดพื้นที่ที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี
ป่าเทือกเขารือเสาะ-ฝั่งอ-บาเจาะ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
เนื้อที่ประมาณ 994 ไร่ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน
ยังไม่มีการศึกษา
- เรื่องที่ 3.7** ขออนุมัติพื้นที่ที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีในท้องที่
อำเภอเขมราฐ อำเภอศรีเมืองใหม่ อำเภอโพธิ์ไทร และ อำเภอโขงเจียม
จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน 4 พื้นที่
ยังไม่มีการศึกษา
- เรื่องที่ 3.8** ขออนุมัติดำเนินการปฏิรูปที่ดินในที่ดินจำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติ
คณะรัฐมนตรีในท้องที่ อำเภอรัตนภูมิ อำเภอหาดใหญ่ อำเภอสะเดา อำเภอนาทวี
อำเภอจะนะ และอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา จำนวน 5 ป่า รวมเนื้อที่ประมาณ
5,097 ไร่
ยังไม่มีการศึกษา
- เรื่องที่ 3.9** เกษตรกรขออุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจิตร ที่สั่งให้สันสิทธิ
การเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน
ยังไม่มีการศึกษา
- เรื่องที่ 3.10** เกษตรกรจังหวัดกระบี่และจังหวัดเลยขอโอนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดิน
เขตปฏิรูปที่ดิน
ยังไม่มีการศึกษา

เรื่องที่ 3.11 บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด ขอให้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน
จังหวัดกาญจนบุรี
ยังไม่มีการศึกษา

เรื่องที่ 3.12 ขอให้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน
ยังไม่มีการศึกษา

เรื่องที่ 3.13 หลักเกณฑ์วิธีการจัดที่ดินเพื่ออยู่อาศัย และเพื่อประกอบกิจการที่
เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือ
เกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า
แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3)
พ.ศ.2532 (ฉบับที่ 2)

เรื่องเดิม

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุม ครั้งที่ 1/2543
เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2543 ได้พิจารณาเรื่องการแก้ไขประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่องกำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตาม
มาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532
และขออนุมัติจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งที่ประชุมได้มีมติดังนี้

(1) เห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนด
กิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30
วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3)พ.ศ.2532 โดยเพิ่มข้อ 1.5 กำหนดให้
กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม
ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อ
การนี้โดยเฉพาะ เป็นกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งปัจจุบันรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ลงนามในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ และได้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 117 ตอนที่ 45 ง ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2542 แล้ว

(2)อนุมัติหลักการให้ ส.ป.ก.จัดที่ดินชุมชนในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดยให้นำข้อสังเกตของคณะกรรมการไปปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการแล้วให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติและระเบียบก่อนนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยให้ ส.ป.ก. คัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อจัดทำเป็นโครงการนำร่องนำเสนอพิจารณาด้วยการดำเนินการจัดทำโครงการนำร่อง

ส.ป.ก.ได้ดำเนินการคัดเลือกพื้นที่เพื่อจัดทำเป็นโครงการนำร่องตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวม 2 ชุมชน คือ

(1.) ชุมชนในเขตพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน โครงการป่าทำฤทธิ - ป่าลำทองหลาง - ป่าลำพญากลาง ณ ที่บ้านลำสมพุง หมู่ที่ 1 ตำบลลำสมพุง อำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีพื้นที่รวมประมาณ 106-1-00 ไร่ ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตชุมชน รวมทั้งสิ้นจำนวน 92 แปลง

(2.) ชุมชนในเขตพื้นที่ปฏิรูปที่ดินโครงการห้วยทับเสลา (ฝั่งซ้าย) หมู่ที่ 8 บ้านเนินมะค่า และหมู่ที่ 14 บ้านห้วยน้ำดัง ตำบลน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งมีพื้นที่รวมประมาณ 234-0-06 ไร่ ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตชุมชน รวมทั้งสิ้นจำนวน 172 แปลง ในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นทั้ง 2 ชุมชน ส.ป.ก.ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่เพื่อเข้าไปดำเนินการสำรวจ และศึกษาพื้นที่รวมทั้งปฏิบัติงานสอบสวนสิทธิ และสำรวจรังวัดแปลงถือครองที่ดิน ซึ่งสามารถ สรุปผลการดำเนินการได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชน

ที่ตั้งของชุมชนอยู่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน มีพื้นที่แปลงเกษตรกรรม ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับ ส.ป.ก. 4-01 แล้วตั้งอยู่โดยรอบ เฉลี่ยพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ 4,000 - 5,000 ไร่ ต่อ 1 ชุมชน

2. ลักษณะของชุมชน

เป็นชุมชนท้องถิ่นที่ราษฎรประกอบอาชีพหลากหลาย แต่ส่วนใหญ่จะประกอบเกษตรกรรมหรือรับจ้างทางการเกษตรในพื้นที่แปลงเกษตรกรรมรอบชุมชนนั้น พื้นที่ของชุมชนเฉลี่ยประมาณ 200 ไร่ ต่อ 1 ชุมชน ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยประมาณ 3 - 6 คนต่อไร่

ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน - เป็นบ้านพักอาศัย , ร้านค้าขายเช่น ขายของชำ - วัสดุก่อสร้าง , ร้านอาหารเครื่องดื่ม , ร้านตัดผม , ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า , ร้านขายปลีกร้านน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่ง

ร้านค้าขายเหล่านี้บางแห่งใช้เป็นที่พักอาศัยรวมอยู่ด้วยมีวัด โรงเรียน สถานเอนกมัย สถานที่ราชการ ฯลฯ

ในชุมชนมีเส้นทางคมนาคม เป็นถนนทางหลวงตัดผ่าน ราษฎรเดินทางไป – มาติดต่อกับชุมชนอื่น ๆ สะดวก เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพ และนำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น

3. ลักษณะการถือครองที่ดิน

จากการสำรวจและศึกษาลักษณะการถือครองที่ดินของราษฎรในชุมชนสามารถสรุปได้ว่าบริเวณศูนย์กลางของชุมชน จะเป็นแหล่งสถานที่ที่มีความเจริญและความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด ส่วนด้านรอบบริเวณศูนย์กลางชุมชนก็จะเป็นบริเวณที่พักอาศัยของราษฎรและศูนย์ราชการต่าง ๆ ซึ่งเจริญรุดลงมาตามลำดับแต่อย่างไรก็ตามสภาพโดยรวมของลักษณะการถือครองที่ดินจะมีความสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชนนั้น ๆ ซึ่งจะเกิดความเหมาะสมตามสภาพความเป็นจริง เช่น มีโรงเรียน 1 แห่ง, มีวัดจำนวน 1 วัด ในเขตชุมชนหรือมีร้านขายอาหารจำนวน 2 - 3 ร้านในเขตชุมชนซึ่งเพียงพอกับความต้องการโดยธรรมชาติของพื้นที่ชุมชนเหล่านั้น

4. จำนวนเนื้อที่ที่ราษฎรได้ถือครองในแต่ละประเภท

เกณฑ์การถือครองจำนวนเนื้อที่ดิน โดยเฉลี่ยทั้ง 2 ชุมชน ที่ได้มีการจำแนกอยู่ในระดับการถือครองจำนวนเนื้อที่เกินกว่า 1 งาน แต่ไม่เกิน 1 ไร่ เป็นอัตราเฉลี่ยสูงสุดในทุกประเภท โดยได้ถือครองตามศักยภาพ และความจำเป็นของแต่ละครอบครัวซึ่งมีสภาพความเป็นอยู่แบบสังคมชนบทมีลักษณะเป็นครอบครัวใหญ่และมีครอบครัวบริวารอาศัยรวมอยู่ด้วย

5. ความต้องการสิทธิของราษฎร

การถือครองเป็นที่ดินมือเปล่าที่ไม่ปรากฏเอกสารสิทธิหรือหนังสือสำคัญทางราชการแต่อย่างใด ราษฎรซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณชุมชนมีความประสงค์ให้ ส.ป.ก. เข้าไปดำเนินการจัดที่ดินชุมชนเพื่อเป็นการรับรองสิทธิในการถือครองที่ดินของราษฎรให้ถูกต้องตามกฎหมายโดยมีความต้องการสิทธิในลักษณะของการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ถือครองซึ่งก่อให้เกิดความมั่นคงในชีวิตความเป็นอยู่และในการประกอบอาชีพต่าง ๆ อันจะส่งผลให้เกิดกำลังใจและความมุ่งมั่นในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างเสริมรายได้ฐานะความเป็นอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและไม่ต้องกังวลกับที่ดินที่ตนเองได้ถือครองว่าตนได้ครอบครองที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ความเห็นคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ

ผลจากการที่ ส.ป.ก.ได้สำรวจและศึกษาพื้นที่โครงการนำร่องทั้ง 2 ชุมชน ส.ป.ก. ได้ร่างหลักเกณฑ์ วิธีการในการจัดที่ดินเพื่ออยู่อาศัยตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 และการจัดที่ดินตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ ข้อ 1.5 เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ ซึ่งมีนายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นประธานโดยมีการประชุมพิจารณารวม 2 ครั้ง คือการประชุมครั้งที่ 1/2543 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2543 และครั้งที่ 2/2543 เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2543 ดังนี้

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดที่ดิน

ข้อ 1. การกำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่ออยู่อาศัยและเพื่อกิจการตามประกาศกระทรวงฯ

ข้อ 1.5 ตามมาตรา 30 วรรคห้า

1.1 พื้นที่ที่จะดำเนินการให้มีการจัดที่ดินเพื่ออยู่อาศัยและประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินตามข้อ 1.5 จะต้องเป็นพื้นที่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินและมีแปลงเกษตรกรรมทำประโยชน์อยู่โดยรอบ โดยมีค่าเฉลี่ยพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมต่อ 1 หน่วยพื้นที่ชุมชน

1.2 มีศักยภาพทางด้านการคมนาคมทางบก ทางน้ำ และการบริการในด้านเกษตรกรรม พาณิชยกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกร ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุขของเกษตรกรที่ประกอบเกษตรกรรมอยู่ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินในบริเวณนั้น

1.3 มีความเหมาะสมทางด้านภูมิประเทศ สามารถที่จะกำหนดแผนผังและการจัดแบ่งแปลงที่ดินได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถที่จะพัฒนาการบริการทางด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ ได้

ให้ ส.ป.ก.นำข้อมูลในการกำหนดพื้นที่สำหรับกิจการดังกล่าว ประสานงานกับข้อมูลของสำนักงานผังเมืองจังหวัดและทางอำเภอ นำเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพื่อพิจารณาเสนอเรื่องให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ความเห็นชอบต่อไป

ข้อ 2. การจำแนกพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์สำหรับกิจการต่าง ๆ

ให้ ส.ป.ก.ประสานงานกับสำนักงานผังเมืองจังหวัด และทางอำเภอเพื่อกำหนดแผนผังชุมชนและจำแนกการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพสูงสุดและเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาสาธารณูปโภคต่าง ๆ โดยกำหนดให้บริเวณใดควรเป็นที่อยู่อาศัย บริเวณใดควรเป็นแหล่งพาณิชย์กรรม บริเวณใดควรสงวนไว้เพื่อการนันทนาการ หรือประโยชน์ของทางราชการต่อไป เป็นต้น เมื่อได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วจะนำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดไปพร้อมกับการกำหนดขอบเขตชุมชนตามข้อ 1.

ข้อ 3. ประเภทของกิจการที่จะจัดที่ดินให้

ประเภทกิจการที่จะกำหนดให้ประกอบการได้ จะต้องอยู่ภายในขอบเขตพื้นที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1 และอยู่ในพื้นที่ที่จำแนกการใช้ประโยชน์ตามข้อ 2 อันได้แก่ กิจการดังนี้

3.1 จัดเป็นที่อยู่อาศัยให้แก่เกษตรกรที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน

3.2 จัดที่ดินให้แก่ ผู้ประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรกำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

ข้อ 4. จำนวนเนื้อที่ที่ดินที่จะจัดให้

4.1 จำนวนเนื้อที่ที่ดินที่จะจัดให้เป็นที่อยู่อาศัยของเกษตรกรที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินให้จัดที่ดินตามเหตุผลและความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ โดยเกษตรกรจะต้องมีคำขอพร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็น เช่น จำนวนบุคคลในครอบครัว การใช้พื้นที่เพื่อประกอบอาชีพเสริมต่าง ๆ ในพื้นที่ที่จะจัดให้เพื่อให้เพียงพอแก่การครองชีพ เป็นต้น และเพื่อเป็นการสนับสนุนให้การจัดผังในชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งทำให้เกิดความเป็นธรรมในการถือครองที่ดินของรัฐเพื่อการอยู่อาศัย เห็นสมควรที่จะกำหนดจำนวนเนื้อที่ถือครองขั้นสูงสำหรับที่ดินเพื่ออยู่อาศัยขึ้นโดยได้นำข้อมูลจากหน่วยงานอื่นที่มีการจัดที่ดินเพื่ออยู่อาศัยควบคู่ไปกับการจัดที่ดินทำกินมาเป็นข้อมูลในการพิจารณา เช่น กรมป่าไม้, กรมประชาสัมพันธ์, กรมชลประทาน ประกอบกับข้อมูลจากการสำรวจตรวจสอบข้อมูลการถือครองเดิมในที่ดินชุมชน ในเขตปฏิรูปที่ดิน 2 จังหวัด ได้แก่การไปสำรวจตรวจสอบข้อมูลการถือครองที่ดินในชุมชนบ้านลำสมพุง ตำบลลำสมพุง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 92 แปลง และชุมชนบ้านเนินมะค่า และบ้านห้วยน้ำดัง ตำบลน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 172 แปลง รวม 2 ชุมชน สามารถจำแนกเปรียบเทียบขนาดการถือครองระหว่าง 2 ชุมชน ได้ดังนี้

จำนวนเนื้อที่ถือครอง	ชุมชนบ้านลำสมพุง		ชุมชนบ้านเนินมะค่าและบ้านห้วยน้ำดัง	
	จำนวนแปลง	ร้อยละ	จำนวนแปลง	ร้อยละ
1. ไม่เกิน 1 งาน	39	42.40	8	4.65
2. เกิน 1 งาน แต่ไม่เกิน 2 งาน	32	34.78	33	19.19
3. เกิน 2 งาน แต่ไม่เกิน 1 ไร่	6	6.53	80	46.51
4. เกิน 1 ไร่ แต่ไม่เกิน 2 ไร่	7	7.61	38	22.09
5. เกิน 2 ไร่ แต่ไม่เกิน 5 ไร่	4	4.34	9	5.23
6. เกินกว่า 5 ไร่ ขึ้นไป	4	4.34	4	2.33
รวม	92	100	172	100

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลดังกล่าว เห็นได้ว่าขนาดการถือครองที่ดินที่ทางราชการอื่นจัดให้ราษฎรอยู่อาศัยอยู่ในระหว่างจำนวนเนื้อที่ 2 งาน ถึง 2 ไร่ และในการสำรวจตรวจสอบข้อมูลการถือครองที่ดินในชุมชนดังกล่าวข้างต้นของ ส.ป.ก. ขนาดการถือครองที่ดินเมื่อเทียบตามอัตราส่วนของขนาดการถือครองที่จำแนกพบว่าขนาดการถือครองเกินกว่า 1 งาน แต่ไม่เกิน 1 ไร่ เป็นอัตราส่วนเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น ในการกำหนดจำนวนเนื้อที่ที่ถือครองสูงสุดสำหรับที่อยู่อาศัย จึงกำหนดจำนวนเนื้อที่สูงสุดที่จะจัดให้ไม่เกิน 2 งาน และหากมีความจำเป็นที่จะต้องให้ที่อยู่อาศัยเกินกว่ากำหนดก็ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดในการพิจารณาอนุญาต โดยแสดงเหตุผลความจำเป็น ในกรณีผู้มีที่อยู่อาศัยและเป็นผู้ถือครองเดิมในที่ดินของรัฐถ้าถือครองที่ดินเกินกว่า 2 งาน และไม่ได้รับอนุญาต ให้ ส.ป.ก. จะนำที่ดินส่วนที่เกินไปจัดให้กับผู้ที่เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยในชุมชนนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเหตุผลในการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังที่ ส.ป.ก. กำหนดต่อไป

4.2 จำนวนเนื้อที่ที่ดินที่จะจัดให้ตามประเภทของกิจการตามประกาศกระทรวงฯ

ข้อ 1.5 ตามมาตรา 30 วรรคห้า ให้จัดที่ดินตามเหตุผลและความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกิจการที่จะประกอบการโดยพิจารณาจากประเภทของกิจการ ทุนในการประกอบการความสามารถในการดำเนินกิจการเป็นส่วนสำคัญในการพิจารณา โดยเป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2541

ข้อ 5. หลักเกณฑ์การพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.)

นอกจาก คปจ.ต้องพิจารณาตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2541 แล้ว คปจ.จะต้องพิจารณาเรื่องดังกล่าวต่อไปนี้ประกอบด้วย

5.1 พื้นที่ขออนุญาตอยู่ในพื้นที่จำแนกไว้ เพื่อการอยู่อาศัย หรือพื้นที่เพื่อประกอบกิจการอื่นตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ

5.2 พิจารณาจำนวนที่อยู่อาศัย และประเภทของกิจการอื่นตามข้อ 1.5 ของประกาศฯ ให้เหมาะสมกับสภาวะความจำเป็นของท้องถิ่นนั้น

5.3 เป็นกิจการที่สามารถประกอบกันได้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดีของประชาชน

ข้อ 6. การให้สิทธิในที่ดิน

เพื่อให้การจัดที่ดินอยู่อาศัยให้แก่เกษตรกรตามมาตรา 4 และจัดที่ดินเพื่อกิจการอื่นตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 (ฉบับที่ 2) ข้อ 1.5 ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินได้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และทำให้ราษฎรได้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน โดยถูกต้องตามกฎหมาย จึงให้ราษฎรได้สิทธิในที่ดิน โดยวิธีการเช่าซื้อ ซึ่งในระยะแรกหากราษฎรยังไม่พร้อมที่จะเช่าซื้อก็ให้สิทธิการเช่าทำประโยชน์ไปก่อน

ข้อ 7. การควบคุมสิทธิในที่ดินระหว่างการเช่า การเช่าซื้อ

ในระหว่างการเช่า หรือเช่าซื้อ ให้มีการโอนและตกทอดทางมรดกของสัญญาเช่าหรือเช่าซื้อได้ แต่เนื่องจากขณะนี้ระเบียบ คปก.ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการโอน และการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2536 ออกมาใช้บังคับกับที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว จึงให้นำระเบียบดังกล่าวมาบังคับใช้ในเรื่องนี้โดยอนุโลม

ข้อ 8. การควบคุมสิทธิในที่ดิน

ผู้ที่ได้กรรมสิทธิในที่ดินทั้งที่ดินที่อยู่อาศัยและที่ดินที่ใช้ประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน จะต้องตกอยู่ภายใต้บังคับตามมาตรา 39 แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม แต่เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการเปลี่ยนแปลงสิทธิที่จะสืบสิทธิ สมควรที่จะมีการแก้ไขให้สามารถโอนแก่ผู้ที่ประสงค์จะประกอบกิจการที่ได้รับสิทธิในที่ดินไปแล้วได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่จะดำเนินการในอนาคตต่อไป

ความเห็น ส.ป.ก.

ส.ป.ก. เห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ การจัดที่ดินเพื่ออยู่อาศัย ตามมาตรา 4 และเพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2532 (ฉบับที่ 2) ตามความเห็นของอนุกรรมการดังกล่าวข้างต้น

คำขอ

ขอให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดที่ดิน ตามที่ ส.ป.ก. นำเสนอข้างต้น เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

มติคณะกรรมการ คณะกรรมการได้พิจารณารายละเอียด พร้อมทั้งคำชี้แจงของฝ่ายเลขานุการแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและมีผลกระทบกับตัวเกษตรกรโดยตรง จึงจำเป็นต้องพิจารณาอย่างละเอียดและรอบคอบ จึงขอให้กรรมการทุกท่านได้นำรายละเอียด พร้อมทั้งตัวอย่างเอกสารจัดที่ดินชุมชนที่ ส.ป.ก. จัดส่งให้แล้วไปทำการศึกษารายละเอียดต่าง ๆ อีกครั้งหนึ่งก่อน และให้ ส.ป.ก. นำเรื่องเสนอคณะกรรมการพิจารณาอีกครั้งหนึ่งในการประชุมครั้งต่อไป

เรื่อง 3.14 บริษัท เวียงชัยผางามก่อสร้าง จำกัด ขอรับความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น
ยังไม่มีการศึกษา

เรื่องที่ 3.15 อำนาจการให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น
ยังไม่มีการศึกษา

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ 4.1 กรรมการอื่นในคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมลาออก

เรื่องที่ 4.2 รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ 2543 (1 ตุลาคม 2542 – 30 กันยายน 2543)

เรื่องที่ 4.3 สรุปผลการอนุมัติใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในปี 2543

เรื่องที่ 4.4 รายงานผลการดำเนินงานตามแผนเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดิน (กองทุนที่ดิน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543

เรื่องที่ 4.5 รายงานการให้สินเชื่อเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน

เรื่องที่ 4.6 รายงานผลการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโครงการเขตเศรษฐกิจจำเพาะ
วังน้ำเขียว เพื่อผลผลิตการเกษตรทั้งเมืองหนาว

เรื่องที่ 4.7 รายงานผลการประชุมคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ

เรื่องที่ 4.8 รายงานผลการโอนสิทธิและตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์
ในที่ดินตามระเบียบและมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ยังไม่ได้รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

เลิกประชุมเวลา 18.00 น.

(นายไพศาล กุศลรัตน์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(นายกิตติ จักรักษ์)

(นายกิตติ จักรักษ์)

เลขานุการกรม

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายศรีโรจน์ จิรวัดน์จรรยา)

(นายศรีโรจน์ จิรวัดน์จรรยา)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6

ผู้จัดรายงาน

(นางสาววิตรี ขวณิตย์)

(นางสาววิตรี ขวณิตย์)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 ว

ผู้จัดรายงาน